

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi
DYDDIAD	12 Mawrth 2024
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	W.A.Stockford Harbwrfeistr Aberdyfi

H 1 Materion Mordwyo

- 1.1 Mae llwybr y brif sianel fordwyo i harbwr Aberdyfi wedi parhau i gael ei fonitro drwy gyfnod y gaeaf. Mae natur ffisegol yr afon ac ardal yr harbwr yn parhau i newid. Ar adeg ysgrifennu hwn, mae ardal fawr i'r dwyrain o storfa fŵis Tŷ'r Drindod yn sychu ar lanw mawr dŵr isel. Bydd y gwasanaeth yn cynnal archwiliadau ac arolygon pellach yn unol â llanwau astronomegol isel yn ystod misoedd Chwefror a Mawrth.
- 1.2 Unwaith fo'r arolygon pellach o'r sianel fordwyo wedi cael eu cynnal, bydd y Gwasanaeth yn gosod y cymhorthion mordwyo mewn lleoliadau addas i hwyluso teithio'n ddiogel i mewn ac allan o'r harbwr. Er mwyn cynorthwyo i gynnal arolygon o'r sianel, mae'r Gwasanaeth wedi buddsoddi mewn offer Drôn sydd wedi profi i fod yn fuddiol wrth fonitro llwybr yr afon.
- 1.3 Ar hyn o bryd, mae dau 'Hysbysiad Lleol i Forwyr' (Notices to Mariners) yn weithredol yn Harbwr Aberdyfi.
 - 1.3.1 Hysbysiad Lleol i Forwyr Harbwr Aberdyfi Rhif 01/24. Nid yw'r golau ar ochr Starboard Rhif 5 y cymhorthydd mordwyo llaw (Fl.G.4s) ar safle 52°32.173' N 004° 04.040' W yn gweithio. Mae'n hanfodol bod Morwyr yn mordwyo'n ofalus yn yr ardal hon.
 - 1.3.2 Hysbysiad Lleol i Forwyr Harbwr Aberdyfi Rhif 02/24. Nid yw'r cymhorthydd mordwyo llaw Starboard Rhif 3 South Spit (Qk.Fl.G) ar safle 52°32.165' N 004°04.541' W ar ei safle priodol. Mae'r golau yn dal i weithio. Cynghorir Morwyr yn gryf i fordwyo'n ofalus yn yr ardal hon.
 - 1.3.3 Mae'r Gwasanaeth yn hysbysu y bydd yr holl farciau mordwyo yn eu lle ac yn hollol weithredol cyn gynted â bo hynny'n ymarferol bosib, yn dibynnu ar ymrwymadau'r contractwr mordwyo ynghyd â'r tywydd presennol ac amodau'r llanw.
- 1.4 Erbyn hyn, mae modd gweld pob Hysbysiad cyfredol i Forwyr ar gyfer y sir ar y dudalen Morol ar wefan Cyngor Gwynedd. Hysbysiau Lleol i Forwyr (llyw.cymru) <https://www.gwynedd.llyw.cymru/en/Residents/Leisure-parks-and-events/Maritime/Local-Notices-to-Mariners.aspx>
- 1.5 Dymuna'r Gwasanaeth bwysleisio pwysigrwydd cysylltu â swyddfa'r harbwr yn Aberdyfi i gael y wybodaeth ddiweddaraf am ddiogelwch mordwyo.

H 2 Materion Gweithredol

- 2.1 Fel y tymhorau blaenorol, gobeithir gosod angorfeydd cwsmeriaid yn eu lleoliad hanesyddol. Fodd bynnag, oherwydd natur afon Dyfi ac ardal o ddŵr sy'n parhau i ostwng oherwydd symudiad a siltio'r banc tywod, nid yw hyn bob amser yn bosib. Mae'r Gwasanaeth yn gwerthfawrogi dealltwriaeth cwsmeriaid yr harbwr o ran y sefyllfa hon.
- 2.2 Mae cwsmeriaid yr harbwr ac ymwelwyr wedi rhoi adborth cadarnhaol i adeiladu cei newydd. Mae darparu dŵr ffres a bachau trydan, ynghyd â gosod grisiau i roi mynediad hawdd o'r cei, wedi bod yn llwyddiant ychwanegol i'r cyfleusterau a ddarperir gan yr harbwr.
 - 2.2.1 Mae'r camau adferol o Brosiect Datblygu Cei Aberdyfi bron wedi'u cwblhau, oni bai am roi ffendrau ar ran dwyreiniol wal y cei a chodi giatiau ar fynediad y lanfa. Mae disgwyl i hyn gael ei gwblhau cyn dechrau tymor prysur yr haf.
- 2.3 Mae'r tywod sy'n casglu yn parhau i gynyddu a llesteirio defnydd y lithrfa sydd gyferbyn â Gorsaf y Bad Achub ac eiddo Clwb Hwyllo Dyfi. Gyda lefel y prif draeth fel y mae ar hyn o bryd, mae tynnu tywod o'r lithrfa yn parhau i fod yn broblem gyson. Mae'r Gwasanaeth yn gwerthfawrogi'n fawr ymdrechion rhanddeiliaid lleol i ddod o hyd i ddatrysiad i'r broblem.
- 2.4 Ar hyn o bryd, mae cwch patrol 'Powercat' yr harbwr yn derbyn gwaith cynnal a chadw i baratoi ar gyfer y tymor a ddaw. Fel rhan o reoliadau codio cychod Asiantaeth y Môr a Gwylwyr y Glannau, bydd angen i'r cwch dderbyn archwiliad gan Syrfêwr Morol cymeradwy ddiwedd Chwefror, a bydd injan y cwch yn cael ei atgyweirio gan beiriannydd morol lleol ar ôl hynny. Bydd y cwch yn dychwelyd i wneud dyletswyddau gweithredol wedi hynny.

H 3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Yn ogystal â chwch patrol yr harbwr, mae'r ôl-gerbyd ffordd sy'n dal cychod yr harbwr hefyd wedi cael gwaith cynnal a chadw arno. Mae pob ôl-gerbyd ffordd y mae'r Awdurdod Harbwr yn gyfrifol amdanynt yn cael eu gwasanaethu yn unol â'r rhaglen a gynlluniwyd.
- 3.2 Mae gwaith cynnal a chadw ar y Marc Melyn Arbennig (4 not) y cymhorthydd mordwyo wedi'i gwblhau ac mae bwi wedi ei osod gyda golau melyn newydd sy'n fwy llachar.
- 3.3 Bydd angorfeydd yr ymwelwyr yn cael gwasanaeth blynyddol cyn diwedd mis Mawrth i alluogi'r contractwr angorfeydd i'w gosod yn eu lle cyn gwyliau'r Pasg. Bydd yr angorfeydd yn cael eu gosod mewn dŵr dwfn er mwyn gwneud lle i gychod sy'n ymweld â'r harbwr gyda dyfnder mawr.
- 3.4 Hoffai swyddfa'r harbwr ddiolch i Outward-Bound Trust, Aberdyfi, am eu cymorth parhaus gyda materion cynnal a chadw ar y lan ac ar y dŵr y gaeaf hwn.

H 4 Materion Eraill

- 4.1 **Pont Bryn Llestair.** Ar 15 Tachwedd 2023, cynhaliwyd seremoni ffurfiol i agor y bont droed newydd dros Reilffordd Arfordir y Cambrian yn swyddogol. Mae adeiladu'r bont, sy'n darparu cyswllt hanfodol i Fryn Llestair (Picnic Island), yn enghraifft o weithio mewn partneriaeth rhwng yr Awdurdod Harbwr a Rhanddeiliaid Lleol yn Aberdyfi.
- 4.2 **Ôl-gerbydau yn yr Harbwr.** Yn dilyn ailstrwythuro ardal yr harbwr, gan gynnwys darparu safle parcio ar gyfer cerbydau bach yn agos at orsaf y bad achub, mae ôl-gerbydau sy'n berchen i aelodau o'r cyhoedd ac yn cynnwys offer chwaraeon dŵr wedi cael eu hail-osod. Yn flaenorol, mae'r Gwasanaeth wedi cynghori bod angen codi ffi er budd defnydd o'r fath ar eiddo'r Awdurdod Harbwr, a bod modd talu'r ffioedd i'r Awdurdod Harbwr.
- 4.3 **Carcasau Anifeiliaid:** Mae carcasau anifeiliaid ar y blaendraeth wedi arwain at sawl diwrnod o waith ymatebol gan staff yr harbwr. Mae'r Gwasanaeth yn gofyn os ydych yn gweld unrhyw gyrff anifeiliaid, i roi gwybod i'r gwasanaeth cyn gynted â phosib. Hoffai'r Gwasanaeth hefyd atgoffa'r cyhoedd er bod angen ymateb yn sydyn weithiau, nid yw hyn bob amser yn bosib oherwydd ymrwymadau gwaith eraill ynghyd â nifer y staff sy'n gweithio ar unrhyw bryd.
- 4.4 **Glanhau Traethau:** Hoffai'r Gwasanaeth ddiolch i bawb am helpu i glirio sbwriel sy'n golchi i'r lan ar y blaendraeth lleol. Dylid rhoi gwybod i swyddfa'r harbwr am eitemau mawr a swmpus neu eitemau sy'n cael eu hystyried yn amheus, peryglus, crydol neu wenwynig ar unwaith, er mwyn trefnu i gael gwared arnynt yn ddiogel.
- 4.4.1 Ar ôl glanhau traeth, dylid rhoi gwybod i'r Gwasanaeth yn syth am unrhyw wastraff a gasglwyd sydd wedi cael ei adael mewn lleoliad, fel bod trefniadau yn medru cael eu gwneud i gasglu'r gwastraff heb oedi diangen.
- 4.5. **Lloc yr Harbwr:** Mae'r Gwasanaeth yn parhau i fod yn obeithiol o weithio gyda rhanddeiliaid lleol i ddarparu cyfleusterau trydan a dŵr i loc yr harbwr er budd holl ddefnyddwyr y lloc.

H5 Digwyddiadau

- 5.1 Hyd yma, mae'r Gwasanaeth wedi derbyn hysbysiadau o flaen llaw o'r digwyddiadau arfaethedig canlynol a gynhelir yn Aberdyfi eleni.
- Rhaglen lawn o weithgareddau hwylio a gweithgareddau sydd wedi'u lleoli ar yr afon a gyflwynir gan Glwb Hwyllo Dyfi.
 - 15 Mehefin 2024 Pencampwriaethau Arfordirol Rhwyfo Cymru 2024. Regata Badau Rasio
 - 14 Gorffennaf 2024 Regata Flynyddol Clwb Rhwyfo Aberdyfi
 - Digwyddiadau wedi'u trefnu gan WeSwimRun. Mae'r Gwasanaeth ar hyn o bryd yn aros am wybodaeth bellach ynghylch manylion y digwyddiadau.

- 5.2 Dymuna'r Gwasanaeth atgoffa trefnwyr digwyddiadau o'r angen i roi gwybod ymlaen llaw am unrhyw ddigwyddiad arfaethedig i ni er mwyn iddynt dderbyn caniatâd.
- 5.2.1 Wrth ystyried caniatáu unrhyw ddigwyddiad, bydd y Gwasanaeth yn rhoi sylw dyladwy i'r wybodaeth a dderbyniwyd yn manylu ar yr amgylchiadau, o ran unrhyw gyfyngiadau, amodau i'w gosod neu derfynau sydd eu hangen i sicrhau diogelwch y cyhoedd a'r staff.